సాయంకాలమైంది

- గొల్లపూడి మారుతీరావు

"సాయంకాలమైంది" నవల మొదటి నుంచీ మంచి పుణ్యం చేసుకుంది. ఆంధ్రప్రభలో సీరియల్‌గా వస్తున్నప్పటి నుంచీ వందల్లో అభిమానుల్ని, చాలామంది భక్తుల్నీ పోగుచేసుకుంది. ఈ పదేళ్ళలో ఓ వందమందైనా ఈ నవల గురించి ప్రస్తావించినప్పుడు విశ్వనాథ సత్యనారాయణగారి "వేయిపడగలు" ప్రసక్తి, పోలిక తెస్తూ వచ్చారు. అందరికీ చెప్పే అవకాశంలేదు కనుక - యిక్కడ చేతులు కట్టుకు చెప్పే నిజం ఒకటుంది. నేను "వేయిపడగలు" అప్పటికీ, యిప్పటికీ చదవలేదు. అయితే అంతటి మహారచయిత రచనను నా నవల గుర్తు చేయగలిగినందుకే నాకు ఎంతో ఆనందం. కాస్తపాటి గర్వం.

శ్రీ వైష్ణవ సత్సంప్రదాయ వైభవాన్ని సవివరంగా నాకు తెలియచెప్పిన పూజ్యులు శ్రీశ్రీ భాష్యం అప్పలాచార్యుల వారికీ, శ్రీ సాతులూరి గోపాలకృష్ణమాచార్యుల వారికీ నా ధన్యవాదాలు. ఆంధ్రప్రభలో ఈ నవల రాయడానికి కారకులు మిత్రులు, అప్పటి వారపత్రిక సంపాదకులు వల్లూరి రాఘవరావుగారు. మొదటి అధ్యాయం స్వయంగా చదివి ఆయన చేతిలో పెట్టినప్పుడు పులకించి పాదాభివందనం చేసి అందుకున్నారు. వారి సంస్కారమది.

సరే! మాజీ ప్రధాని పి.వి.నరసింహారావుగారి దగ్గర్నుంచి ఎందరో సాహితీపరులు, పాఠకులు ఈ నవలకు అభిమానులయ్యారు. చాలా మంది భక్తులయ్యారు. చదివి భోరున కన్నీరు కార్చి నాతో గంటలకొద్దీ మాట్లాడిన మహిళలున్నారు. 2001లో ఈ నవల ప్రచురితమయింది. సరిగ్గా ఏడు సంవత్సరాల తర్వాత గుంటూరు నుంచి రవికృష్ణ అనే ఓ తెలుగు పండితులు నవల చదివి, ఆనందించి - సవివరంగా ఇందులో కనిపించిన లొసుగుల్ని ఎత్తిచూపుతూ ఎనిమిది పేజీల ఉత్తరం రాశారు. "నా అజ్ఞానం కొద్దీ నెరుసులు అనుకుంటున్నానేమో నేను పానకంలో పుడకలు అనుకుంటున్న వాటిని బాల్య చాపల్యం కొద్దీ మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను" అని సవినయంగా రాశారు. ఈ ఒక్క ఉత్తరాన్నే యిలా ముందుమాటలో ఉటంకించదలిచాను.

వాటిలో అన్నీ లేదా చాలా అంశాలు సహేతుకంగా, సబబుగా వున్నాయి. రెండో ప్రచురణ సందర్భంలో ఆయనకి ఫోన్ చేసి, ఆ సవరణలను మరొక్కసారి తెలియజేయమన్నాను. తెలియజేశారు. వారికి కృతజ్ఞతలు. '

కొన్ని రచనలకు పుట్టిన వేళా విశేషముంటుందేమో. బెర్నార్డ్ షా తన రచనలన్నింటిలో "సెంట్ జోన్"ని ఎక్కడో ఎంపిక చేసి చూపిన గుర్తు. కాలచక్రం ఒరిపిడిలో ముందు తరాలకు నా రచనల్లో ఈ "సాయంకాలమైంది" నవల, "కళ్ళు" నాటిక, "రాగరాగిణి" నాటకం, "జులుమురా" కథ, "కళ్యాణి" రేడియో నాటిక - యిలా నిలవగలిగితే అది నాకు దక్కిన అదృష్టమేననుకుంటాను.

- గొల్లపూడి మారుతీరావు

విప్లవం అంటే - గతంలో ఆయుధాలతో అడవుల్లో తిరిగేవారు చేసే పని - అని ఒక అభిప్రాయం ఉండేది నాకు. మీరు మీ మీ ఆయుధాలతో సమాజాన్ని కొత్తగానయినా చక్కటి బాటలో నడిపిస్తున్నారు. అందుకు గురువుగారైన మీకు - మీ అనుమతి లేకుండానే - మీ శిష్యుడిగా ప్రకటించుకుంటున్నాను.

జె. శ్రీనివాసరెడ్డి అనే మొద్దు శీను, ఖైదీ నంబరు 405, మహానది బ్లాక్, చర్లపల్లి

(గత సంచిక తరువాయి)

24

అమెరికాలో ఉంటూ ఇండియాకి వచ్చిపోయే భారతీయులు ఇక్కడ గడిపే రోజులన్నీ తూకంగా, లెక్కగానే గడుస్తాయి. విమానంలోంచి దిగినప్పటినుంచీ లెక్క ప్రారంభమవుతుంది. ఈ సమయం వాళ్ళని దాదాపు మూడేళ్ళు ఊరించే సమయం. మూడేళ్ళుగా ఎన్నో కలలతో భద్రంగా దాచుకున్న సమయం.

దీనిలో మొదటి పదిరోజులూ ప్రయాణం అలసట నుంచి సెటిల్ కావడానికీ ముద్దులూ కౌగిలింతలూ, ఫోన్‌కాల్సూ, భోజనాలూ విరోచనాలూ, మందులూ "ఐ యామ్ నాట్ వెల్. ఐ యామ్ ఆన్ డైట్"లకీ ఖర్చయిపోతుంది. తర్వాతి పదిరోజులూ ప్రయాణానికీ, తీసుకెళ్ళాల్సిన సామాన్లకీ, అమెరికాలో జీవితాన్ని వీలయినంత ఇండియనైజ్ చెయ్యడానికీ ఖర్చు చేస్తారు.

అమెరికాలో కనీసం నలుగురయిదుగురు పంచాంగాలూ, తెలుగు కాలెండర్లూ తీసుకురమ్మని పురమాయించారు. ఎమ్మెస్ భజగోవింద శ్లోకాలూ, విష్ణుసహస్రనామం పది కాసెట్లు కొన్నాడు. వచ్చేటప్పుడు అంతా అమెరికా మర్యాదతో సిల్వర్ చెంచాలూ, సిగరెట్టు పెట్టెలూ పంచుతారు. వెళ్ళేవాళ్ళు అందరికీ విష్ణుసహస్రనామం పంచుతారు. ఇండియన్ దేవుడు అమెరికాలో విశ్వరూపం దాల్చినట్టు ఇంకెక్కడా ఉండడు.

మరొక పాపులర్ వస్తువు ఒకటుంది. ఆంధ్రదేశంలో చాలామంది చెయ్యరు కానీ, అమెరికాలో ఏకాదశికీ పున్నమికీ సత్యనారాయణ వ్రతం చేసేవారున్నారు. వాటికి ప్రత్యేకంగా కాసెట్లున్నాయి. మంత్రాలమధ్య 'విఘ్నేశ్వరుడి మీద అక్షింతలు వెయ్యండి. 'మమ' అనుకోండిలాంటి పురోహితుడి సూచనలు కూడా ఉంటాయి. అలాగే యజ్ఞోపవీతం వేసుకునే మంత్రాల కేసెట్, పెట్టెల్లోకి షిర్డీ సాయిబాబా విబూది, తిరుమల వేంకటేశ్వరుడి లడ్డూ చేరాయి.

ఎప్పుడూ నడుం వంచి పనిచెయ్యని పాడ్ వంటింట్లో పనిచెయ్యడానికి పువ్వుల ఆప్రాన్‌లు కుట్టించింది. నాన్సీకి కంచి పట్టు పరికిణీ, మామిడిపిందెల నెక్లెసూ చేయించింది.

ఆ రోజుల్లోనే ఫాల్గుణశుద్ధ ఏకాదశి వచ్చింది. పద్మనాభంలో కుంతీ మాధవస్వామి కళ్యాణోత్సవాలు. తిరుమల వెంటరాగా కారులో సుభద్రాచార్యులు, వరదమ్మ పద్మనాభం వెళ్ళారు. ఆరోజు ఊళ్ళో వారికి పెద్ద పండగ. ప్రస్తుతం పోణంగిపల్లి వెంకటరామాచార్యులు గుడిని సేవిస్తున్నారు. బుల్లిరాజుగారికి ఆచార్యులవారొచ్చినట్టు కబురెళ్ళింది. ఎమ్మెల్యే భూపతిరాజుగారికీ తెలిసింది. ఆ రోజు మాధవస్వామికి జరగాల్సిన విష్వక్సేన పూజ, స్థాలీపాక హోమం వెనుకపడ్డాయి. ఆచార్యులవారినీ, వరదమ్మనీ రెండెడ్ల బండిమీద కూర్చోపెట్టి ఊరు రెండు ఫర్లాంగులూ ఊరేగించారు. బుల్లిరాజుగారు ఇరువురికీ అప్పటికప్పుడు పట్టుబట్టలు పెట్టారు. ఎమ్మెల్యేగారయితే భీమిలినుంచి బంగారు కడియం తెప్పించి ఆచార్యులవారికి తొడిగి కాళ్ళమీదపడిపోయాడు. మర్నాడు పేపర్లన్నీ ఎమ్మెల్యేగారి వినయసంపదనీ, ఔదార్యాన్నీ కొనియాడాయి. తిరుమల జీవితంలో గుర్తుంచుకునే మధురఘట్టం తల్లిదండ్రులకి పద్మనాభం ప్రజలు జరిపిన సత్కారం.

ఆరోజు మాధవస్వామికి కళ్యాణం ముగిసి, పూజలన్నీ అయ్యాక రామాచార్యులు సుభద్రాచార్యులవారి వెనుక నిలబడి వారు మంత్రపుష్పాన్ని పఠిస్తూండగా వంత పలికాడు. సాయంకాలానికి పాడ్ తప్ప మనవరాలితో సహా మరో కారులో రాఘవాచారి వచ్చాడు. పాడ్ ఎందుకు రాలేదు? ఆమె ఫ్రెండ్స్‌తో 'బ్రిడ్జ్ ఆన్ ది రివర్ క్వాయ్' సినిమాని రెండోసారి చూడడానికి వెళ్ళింది. సినిమా మీద ప్రీతితో కాదు. పద్మనాభం మీద ఏవగింపుతో.

ఏమయినా, రాత్రి ఇల్లు చేరేసరికి వరదమ్మకి కళ్ళు తిరిగి స్పృహ తప్పిపోయింది. తిరుమల వెంటనే ఒక నెఫ్రాలిజిస్ట్‌నీ, ఒక కార్డియాలజిస్ట్‌నీ తీసుకొచ్చాడు. ఇద్దరూ ఆమెను పరిశీలించి తేల్చిందేమిటంటే ఆమె చాలా ఆనందంగా ఉన్నదనీ, ఆనందం అవధులు దాటి అలసటకి దారితీసిందనీ.

అమెరికానుంచి వచ్చినప్పట్నుంచీ కలుసుకోని వ్యక్తి ఒకరున్నారు. కూర్మయ్య అతనికి పెద్ద ఆక్సిడెంట్ జరిగిందనీ, అందులోంచి బ్రతికి బయటపడ్డాడనీ విన్నాడు. తీరా కూర్మయ్య పూతరేకులు, పాలకోవా పాకెట్‌తో ఇంట్లో కనిపించేసరికి ఆశ్చర్యపోయాడు. అన్నవరం వెళ్ళి నున్నగా గుండు చేయించుకున్నాడు. నుదుటిమీద ఏటవాలుగా నల్లటి చార తెలుస్తోంది. వస్తూనే సరాసరి తిరుమల పాదాలకి నమస్కారం చేశాడు. తిరుమల సిగ్గుపడిపోయాడు "వాటీజ్ దిస్?" అంటూ.

"మీరు నాకు మూడో గురువు. మొదటి గురువు కొడుకుల అవతారం, రెండో గురువు వడ్లమాని కామేశ్వరరావు" అన్నాడు.

కూర్మారావులో (ప్రస్తుతం మారిన పేరు) ఇదివరకు లేని ఏదో ఆకర్షణ కనిపిస్తోంది. ఆ ఆకర్షణ చదువుదీ, క్రమంగా ప్రోదిచేసుకుంటున్న సంస్కారానిదీ. అతనిలో కొట్టొచ్చినట్టు కనిపించే మరో గొప్ప ఆకర్షణ ఆ వినయం వెనుక పుట్టుకతో అబ్బిన ఇన్‌ఫీరియారిటీ కాంప్లెక్స్ కూడా తొంగి చూస్తూంటుంది.

ఇద్దరూ ఆప్యాయంగా కబుర్లు చెప్పుకున్నారు. ఆ మాటల్లో ఒక్కసారి కూడా ఆండాళ్ళు ప్రసక్తిలేదు. కూర్మయ్య వచ్చినప్పుడు ఆండాళ్ళు ఇంట్లో లేదు. కనుక ఆమె తరఫునుంచి కూడా కూర్మయ్య ప్రసక్తి వచ్చే ఆస్కారం లేదు.

మరో రెండురోజులకి తిరుమల అమెరికా విమానం ఎక్కుతాడనగా సుభద్రాచార్యులుగారు కొడుకుకి తలంటు పోయించి కావిపంచె, ఉత్తరీయం ధరింపచేసి ఊర్ధ్వపుండ్రాలు స్వయంగా పెట్టి స్వయంగా ఉచ్చరిస్తూ తిరుప్పల్లాండు చదివించారు.

నందగోపుని కోడలు నీలని ఉద్దేశించి ఆండాళ్ళు ప్రవచించిన పాశురం ఆచార్యులవారికి చాలా ఇష్టం:

'కందుకము వ్రేళ్ళ సందిటను కలదాన!

అందమగు కురుల నెత్తావి కల లలన!

కుందనపు కంకణాల్ చిందులాడే పాడ

కెందమ్మి పోలేటి నీ సోగకేల'

దేవులపల్లి కృష్ణశాస్త్రిగారి తెలుగుసేతని వివరిస్తూ చదివించారు.

పెరుమాళ్ళుకి కైకర్యం జరిపి, తీర్థగోష్ఠి చేశారు. ఆ రోజు మళ్ళీ అలనాటి పద్మనాభం వైభవాన్ని మనస్సులో నిలుపుకుంటూ తిరుమలని ఏడేళ్ళ చిన్నవాణ్ణి చేసుకుని చూసుకు మురిసిపోయారు.

తిరుమల జీవితంలో తండ్రికి సంబంధించిన మధురమైన జ్ఞాపకాల్లో అది ఆఖరుది. ఆ తరువాత మళ్ళీ అలాంటి అనుభవం అతనికి తటస్థపడలేదు.

ఆ సాయంకాలం కూర్మయ్య మిత్రులు పదిమంది పనికట్టుకు వచ్చి తిరుమలని కలిశారు. నిజానికి అతన్ని ఇంట్లోంచి బయటికి ఆహ్వానించి కొచ్చిన్ కేఫ్‌లో విందుచేసి కబుర్లు చెప్పారు. వాళ్ళు చెప్పినవి విన్నాక మతిపోయింది తిరుమలకి. వాళ్ళు వెళ్ళాక పిచ్చివాడిలాగా రాత్రి పదిగంటలదాకా బీచ్‌లో తిరిగాడు. భీమ్లీలో కూలిపోయిన కట్టడం గోడమీద కూర్చుని ఓ రాత్రికి అలసిపోయాక ఇల్లు చేరాడు. ఈ మూడేళ్ళ అమెరికా జీవనం అతని దృక్పథంలో, ఆలోచనలో చాలా మార్పులు తెచ్చింది. తను బయట చాలా విశాలమయిన ప్రపంచాన్ని చూశాడు. దృక్పథంలో మార్పు వచ్చింది. ఆలోచనలు విశాలమయి, ఎదుటివ్యక్తి అభిప్రాయాలకి స్పందించే అవకాశాన్ని కల్పించాయి.

మర్నాడు ఉదయం ఆండాళ్ళుని పలకరించాడు - "ఇవాళ ఏం పనుందమ్మా?" అని.

"ఓసారి కాలేజీకి వెళ్ళాలన్నయ్యా"

"ఇవాళ కాలేజి మానేయ్. మనిద్దరం విజయనగరం వెళ్తున్నాం."

ఆశ్చర్యపోయింది ఆండాళ్ళు. అన్నయ్యతో కారులో కూర్చుంది. తగరపు వలస దాటేదాకా ఏం మాట్లాడలేదు తిరుమల. చెల్లెలి చేతిలో పెద్ద చాక్లెట్ల పాకెట్ కొనిపెట్టాడు. చెల్లెలికి చాక్లెట్లంటే చాలా ఇష్టం.

నేషనల్ హైవే వదిలి కారు విజయనగరం వైపు తిరిగాక మెల్లగా అడిగాడు "నేనడిగే ప్రశ్నలకి సూటిగా సమాధానం చెప్పు. నాకంటే దగ్గర మనుషులు నీకెవరూ ఉండరు. మనసులో ఉన్నది స్పష్టంగా చెప్పాలి. నువ్వు కూర్మయ్యని ప్రేమిస్తున్నావా?"

తలమీద పిడుగు పడ్డట్టయింది. మొదట్నుంచీ ఆండాళ్ళు పిరికిమనిషికాదు. భయపడే తరహా లేదు. ఆమెకి వెంటనే కోపం తలకెక్కింది.

"ఆ స్కాండ్రల్ చెప్పాడా నీకు?" అంది సూటిగా.

కూర్మయ్య స్నేహితులు ఆ మాట చెప్పినప్పటికంటే ఎక్కువ షాకయ్యాడు ఆమె కోపాన్ని, ధోరణినీ చూసి.

"అంటే నీకు కూర్మయ్యంటే"

"ఛీ! దీనికోసమే అయితే విజయనగరందాకా వెళ్ళక్కరలేదన్నయ్యా కారు వెనక్కి తిప్పు. ఐ డోంట్ వాంట్ టు డిస్కస్ ఎబౌటిట్"

కారు వెనక్కి తిరిగింది. ఇరవై రెండు మైళ్ళ ప్రయాణంలో, నలభై అయిదు నిముషాలు వ్యవధిలో వాళ్ళిద్దరూ మరొక్క మాట మాట్లాడుకోలేదు. మాట్లాడాలని తిరుమలకి తోచలేదు. చెప్పాలని ఆండాళ్ళుకి అనిపించలేదు. ఇద్దరూ రెండు రకాలయిన ప్రపంచాల్లో ఉండిపోయాడు. నిజానికి ఆ తరువాత జరిగిన నలభై ఎనిమిది గంటల్లో తిరుమల మద్రాదు రైలెక్కేవరకూ ఆండాళ్ళు అతనికి కనిపించలేదు.

అమెరికా భారతీయుల అద్భుత దృశ్యం ప్రతిసారీ అమెరికా వెళ్ళేటప్పుడు వారి వీడ్కోలు సంఘటన. అందరూ భోరుమని ఏడుస్తూంటారు. మళ్ళీ ఎప్పుడో ఎలాగో? అందరి మనసుల్లో అదే ఆలోచన.

జీవితమంతా దూరమవడానికి సిద్ధపడి మరో దేశంలో స్థిరపడిన భారతీయులు అప్పుడు తాత్కాలికంగా వేరవడానికి పడే విచిత్రమయిన యాతన అది.

ఈసారి నిరభ్యంతరంగా పాడ్ పాంటుతోనే వచ్చింది. రాఘవచారిగారు వాళ్ళకి మద్రాసులో వీడ్కోలు ఇవ్వడానికి వాళ్ళతోపాటే బయలుదేరాడు. భోషాణంలాంటివి ఆరు పెట్టెలు రైలెక్కాయి. తిరుమల స్టేషన్‌కి వచ్చిన సుభద్రాచార్యులకీ, వరదమ్మకీ పాదాభివందనం చేశాడు. ఎమ్మెల్యే భూపతిరాజు - సోంబడు, సవరబుడ్డడు వెంటరాగ పెద్ద దండతో వచ్చి తిరుమల మెడలో వేసి పెద్ద హంగామా చేసేశాడు. సంజీవి మంచిగంధం అగరొత్తులు, చక్కటి గోపాలకృష్ణుడి వెండిపటం తెచ్చి చేతిలో పెట్టాడు. అతనితో నవనీతం, కైకవశి, నారాయణ వచ్చారు. నారాయణకి ఎవరెక్కడున్నారో తెలీదు. ఆప్యాయంగా బుగ్గ తడిమాడు తిరుమల.

"మరో రెండేళ్ళపాటు నా మనస్సులో విడవకుండా నిలిచిపోయే విషయం చెప్పేదా?" అన్నాడు తిరుమల నవనీతం చెవిలో.

"ఏమిటది?"

"నీ కొడుకు నారాయణ. నీలాంటి మనిషితో కలిసి పెరిగినందుకు ఒక్కసారి బాత్రూమ్‌లోకి పారిపోయి ఒంటరిగా ఏడవాలని ఉంది. అప్పటికి కానీ ఈ ఆనందంనుంచి నాకు విడుదల దొరకదు."

ప్రపంచం ఏమయినా అనుకోనీగాగ, సంజీవి చూడనీగాక, మునివేళ్ళమీద నిలబడి తిరుమల బుగ్గమీద ముద్దుపెట్టుకుంది నవనీతం.

రైలు కదిలే సమయానికి ప్రయాణం చేస్తున్నవారికీ, చూస్తున్నవారి కళ్ళల్లోనూ నీళ్ళు తిరిగాయి. వరదమ్మ భర్త గుండెలమీద తల ఆనించి వాలిపోయింది కొడుకునే చూస్తూ. ఆమె కళ్ళల్లో కొడుకు నీళ్ళమధ్య వెయ్యి ముఖాలుగా కనిపిస్తున్నాడు.

ఆండాళ్ళు సరాసరి మెడికల్ కాలేజీ మెన్స్ హాస్టల్‌కి వచ్చేసింది. మెరుపుతీగలాగా ఉన్న అందమయిన అమ్మాయి అలా హాస్టల్‌కి రావడం అదే మొదటిసారి. అప్పటికే ఆండాళ్ళు ఎవరో, ఆమె ఎవరికోసం వచ్చిందో దాదాపు అందరికీ తెలుసు. కూర్మయ్య ఏక్సిడెంట్‌తో విశాఖపట్నమంతా భగ్గుమంది. వయస్సులో ఉన్న కుర్రాడి ఆకస్మిక మరణానికి అంతా జాలిపడ్డారు ఆ స్కూటర్ మీద మరో కుర్రాడు బతికినందుకు అంతా నిట్టూర్చరు. హాస్టల్ విద్యార్థులకి మాత్రం ఆ సంఘటన వారి మనస్సులో ఒక అపూర్వమైన 'లవ్‌స్టోరీ'గా స్థిరపడింది. ఆండాళ్ళువంటి అందమైన అమ్మాయిని దక్కించుకోవడానికి కూర్మయ్యకి ఎదురైన ఏక్సిడెంటుకయినా సిద్ధపడొచ్చునని చాలామంది కుర్రాళ్ళు భావించారు. ముఖ్యంగా ఫైనలియర్ చక్రవర్తి. చక్రవర్తి మెడికల్ కాలేజీ హీరో. మంచి నటుడు ఎక్కువగా చదువు వంటబట్టకుండా నాలుగేళ్ళుగా ఫైనలియర్ చదువునే సాగిస్తున్న మెడికో అతనికి 'ది గ్రాండ్ ఓల్డ్‌మాన్ ఆఫ్ వీఎంసి' అని బిరుదు. ఎక్కువ సంవత్సరాలు గడిపిన కారణంగా కాలేజీలో చిన్న గాంగ్‌కి లీడర్. సీనియారిటీ దృష్ట్యా చిన్న చిన్న సౌకర్యాలకి అలవాటుపడ్డాడు. అవసరమయినప్పుడు అరకోడి కూర, అరబాటిల్ విస్కీ, మిఠాయి కిళ్ళీ ఉచితంగా ఇచ్చే భక్తులున్నారు.

ఆండాళ్ళు వచ్చేటప్పటికి కూర్మయ్య హాస్టల్లో లేడు. చక్రవర్తికి కబురందింది. హాస్టల్ వరండాలన్నీ స్టూడెంట్స్‌తో నిండిపోయాయి. ఓ అందమైన ఆడపిల్ల హాస్టల్లో ఉందన్న వార్త నిప్పులాగా రాజుకుంది. కూర్మయ్యకోసం కొన్ని బృందాలు వెదకడానికి బయలుదేరాయి.

చిరిగిపోయిన లుంగీకి మాసికలు వేయించుకుని రెల్లివీధివైపు నుంచి నడిచి వస్తున్న కూర్మయ్యకి రెండు బులెట్ మోటారు సైకిళ్ళు ఎదురొచ్చాయి. ఆశ్చర్యంగా చూశాడు కూర్మయ్య.

"మొదట మోటార్ సైకిలెక్కరా హీరో" అన్నాడు ఫ్రెండ్

కూర్మయ్య ఎక్కాడు.

హాస్టల్ వరండానిండా మనుషులు. అర్థంకాలేదు కూర్మయ్యకి. తన రూమ్ దగ్గర అరుగుమీద కూర్చుని ఎదురుచూస్తోంది ఆండాళ్ళు. అలనాడు వర్షంలో కలిశాక ఇదే ఆ అమ్మాయిని చూడడం. అందంగా, గొప్పగా, గాజుబొమ్మలాగా ఉంది.

ఆశ్చర్యపోయాడు. కూర్మయ్యని చూసి లేచింది ఆండాళ్ళు. అతనివైపు రెండడుగులు వేసింది. సినిమాలో క్లైమాక్స్ సన్నివేశంలాగ అంతా గమనిస్తున్నారు.

"నాలుగురోజుల కిందట మా అన్నయ్యని కలిశావా?" అంది. మాటలో హీనభావం స్పష్టంగా తెలుస్తోంది.

కూర్మయ్య తలూపాడు.

అంతే! చాచి ఫెడీల్మని చెంపమీద కొట్టి విసవిసా నడిచి వెళ్ళిపోయింది.

ఆ శబ్దం ఆ చుట్టుపక్కల హాస్టల్ అంతటా తుపాకిలాగా ప్రతిధ్వనించింది.

25

ఉన్నట్టుండి ఓ విచిత్రమైన సంఘటన జరిగింది. రాత్రి మూడోఝామున వరదమ్మ సన్నటి గొంతుతో ముప్పయి సంవత్సరాలు పాతబడిన పాట వినిపిస్తూనే తుళ్ళిపడి లేచింది ఆండాళ్ళు.

బృందారక సందోహముతో

వందారు మౌనిబృందంతో

పెందిరువడిపయి పెరుమాళ్ళే, శ్రీ

మందిరమును విడి తరలేనే -

పాట వినిపిస్తోంది. ఆ పాటలో ఎప్పుడో మూడు దశాబ్దాల కింద సెలవు తీసుకున్న వయస్సు హొయలు పలుకుతోంది. అంత మధురంగా తల్లి పాడగా ఎప్పుడూ వినలేదు. అది చిన్ననాటి తల్లి జ్ఞాపకం. ఆండాళ్ళుకి భయమేసి తండ్రిని లేపింది. పెళ్ళిచూపుల్లో ఇరవై తొమ్మిదో పాశురాన్ని పాడుతోంది వరదమ్మ.

"ఆలమేపి బ్రతికే ఈ బేలలలో ఒకడవై

అవతరించుటేల? మా

అనుగవు కానేల?"

పాటలో ఆమె తాదాత్మ్యం, భక్తి ప్రపత్తి పరవశుల్ని చేసింది ఆనాటి సుభద్రాచార్యుల యువక రక్తాన్ని. సాక్షాత్తూ శూడిక్కొడుత్త నాచియార్ (ఆముక్తమాల్యద) స్వామికి తాను ధరించి మాలలను సమర్పించిన గోదాదేవి స్ఫురణకొచ్చింది. జీవితం ఎన్నో దశలను గడిచి ఆ అనుభూతులమీద తెర కప్పింది. ఒక్కసారి అలనాటి అనుభవాలు కళ్ళముందు కదిలాయి. చటుక్కున లేచాడు. ఆండాళ్ళూ తండ్రి వెంట నడిచింది.

వారిద్దరికీ పెరటి వసారాలో కనిపించిన దృశ్యం దిగ్భ్రాంతుల్ని చేసింది. ఎర్రటి కావిపట్టు చీర మడిసార కట్టుకట్టి జుత్తుని మీదకి శిఖలాగా దువ్వి, మల్లెపువ్వుల్ని అలంకరించుకుని ఉంది వరదమ్మ. కాళ్ళకి పసుపు పారాణి. ముఖమంతా చక్కని పసిమితో వెలిగిపోతోంది. నుదుటిన రూపాయంత బొట్టు. అపస్మారంలో కళ్ళు నిమీలితాలయ్యాయి.

పాటలో భాషకంటే భావం త్రోసుకువచ్చి మాటని అస్పష్టం చేసింది. అప్పటికి టైము రెండు దాటింది. ఎప్పట్నుంచి వరదమ్మ ఇలా కూర్చుంది? ఉన్నట్టుండి ఏమిటీ వేషం? ఎప్పటిదీ ఆవేశం?

ఇద్దరూ వచ్చి నిలుచున్న స్పృహ ఆమెకి లేదు. సుభద్రాచార్యులు వంగి "వరదా!" అని పలకరించారు. కళ్ళు విచ్చుకోడానికి ప్రయత్నించాయి. పాట నిలిచిపోయింది. గోడని ఆనుకున్న శరీరం మెల్లగా నేలమీదకి జారిపోయింది. వరదమ్మ స్పృహ తప్పింది. తల్లి తలని ఒడిలోకి లాక్కుని భోరుమంది ఆండాళ్ళు.

ఏదో పోగొట్టుకున్న మనస్సు అన్నీ సమృద్ధిగా ఉన్న దశలోకి పారిపోతోంది. ఈ దశలో బలమైన లోపం ఉంది? చెప్పుకోగల శక్తి, తట్టుకోగల ధైర్యం ఆ మనస్సుకి లేదు. తనకి తోచిన ఆటవిడుపుని మనస్సే వెతుక్కుంటోంది. దీనిని 'ఫిట్స్' అంటామా? ఎమోషనల్ రిటార్డేషన్ అంటామా?

వరదమ్మ ముఖంలో అలవికాని ఆనందం కనిపిస్తోంది. అది ఈ దశది కాదు. వర్తమానానికి సంబంధించినది కాదు. గుర్తుపట్టారు సుభద్రాచార్యులు.

"తిరుమలా నీకోసం మీ అమ్మ చేస్తున్న త్యాగంరా ఇది" అన్నారు బయటికి. ఆ మాట ఇంకా భయపెట్టింది ఆండాళ్ళుని.

జయవాణి ఉద్యోగంలో ఇంక్రిమెంటు వచ్చింది. వెంకటాచెలం రోగం ఇదివరకు కన్నా మరింత రెచ్చింది. ఒకపక్క ఉద్యోగ బాధ్యతలూ, మరొకపక్క తనని నమ్ముకున్న భర్త బాధ్యతలూ ఆమెని హైరానా పెట్టడం వెంకటాచెలం దృష్టికి రాకపోలేదు.

వెంకటాచెలం ఆలోచనలపుట్ట. సమస్యలకి పరిష్కారాలను అప్పటికప్పుడు ఊహించడంలో, వాటిని అమలు పరచడంలో మరింత దిట్ట.

ఓరోజు ఉదయం లేచేసరికి మాటకూడా కొంత నట్టుపడి శరీరంలో కదలిక మరింత ఎక్కువయి ముఖమంతా పాలిపోయింది. మొదటిసారిగా బాత్రూమ్‌కి వెళ్ళడానికే ఓపిక లేదని జయవాణికి చెప్పలేకపోయాడు. అయితే 'సేవ'ని వృత్తిగా చేసుకున్న

కారణంగానేకాక, సేవించడం ప్రేమగా అలవాటు చేసుకున్న జయవాణి అతన్ని కమోడ్‌లో కూర్చోపెట్టి అతనికి ఏమాత్రం విసుగుదలా, ఏహ్యాభావం కనిపించకుండా బాత్‌రూమ్‌లో పోసి వచ్చింది.

అప్పటికి వెంకటాచెలం కళ్ళల్లో నీళ్ళు కనిపించాయి. అయితే వెంకటాచెలానిది ఏడిచే మనస్తత్వం కాదు. గర్వంగా ఏడిచే వాళ్ళ కన్నీళ్ళు తుడిచే నిఖార్సయిన మనస్తత్వం.

'ఇలారా' అని జయవాణికి సంజ్ఞ చేసి, దగ్గరకి వచ్చిన జయవాణి పాదాలకి కుర్చీలోంచే నమస్కారం చెయ్యబోయి ఆమె పాదాలమీద పడిపోయాడు. జయవాణి హడలిపోయింది. అంతకుమించి చలించిపోయింది.

"నేనేదో గొప్ప ఉపకారం చేస్తున్నానని బాధపడకండి. మానవజాతి ఆనందం కోసం తన ప్రాణాల్ని ఫణంగా పెట్టిన జీసస్ మాకు ఆదర్శం, సేవ మాకు కష్టంకాదు, గమ్యం" అంది.

వెంకటాచెలానికి జయవాణి ఆ క్షణంలో వందడుగుల ఎత్తు మనిషిగా కనిపించింది. ఆ క్షణంలోనే అతని జీవితంలో ఓ ముఖ్యమైన నిర్ణయాన్ని తీసుకున్నాడు. తీసుకుని, వెంటనే అమలుకు అన్ని ప్రయత్నాలూ ప్రారంభించాడు.

విక్టోరియాలో యౌవనం వెల్లివిరిసింది. ఆమెలో జయవాణి గాంభీర్యం, వెంకటాచెలం ఠీవి తగుపాళ్ళలో చోటుచేసుకున్నాయి. ఎప్పుడూ కలుపు మొక్కలో ఆరోగ్యం పాలు ఎక్కువ. హీనమైన దృష్టితో అంటున్న మాట కాదు, శాస్త్రీయపరమైన నిజం. రెండు మతాల, రెండు దృక్పథాల, రెండు జాతుల సమన్వయం విక్టోరియా, రెండు రీతుల సమీకరణకూడా.

ఆమె భవిష్యత్తుని గర్వంగా చూడాలని కలలు కన్నాడు వెంకటాచెలం. రాబోయే కాలం ఆమె ముందు విశాలంగా పరుచుకున్నా, తనకి చాలా దుర్భరం కాబోతోంది.

కట్‌స్లీవ్స్ బనీను తొడిగి, మాక్సీలో కాలేజీకి తయారయిన విక్టోరియాని దగ్గరికి పిలిచి నుదుటిమీద ముద్దుపెట్టుకున్నాడు వెంకటాచెలం. ప్రస్తుతం తన మాటలు వాళ్ళిద్దరికీ అర్థమవుతున్నాయి.

"నిన్ను హఠాత్తుగా చదువు మానిపిస్తే నామీద కోపం వస్తుందా అమ్మా?" అన్నాడు. ఆశ్చర్యంగా చూసింది విక్టోరియా. ఆవేశంగా మరింత ఆర్ద్రమయి ఆకులాగ అల్లల్లాడిపోతున్న అతని రెండు చేతుల్నీ కదలకుండా పట్టుకుంది. "నువ్వు మా డాడీవి. ఏ పనీ కారణం లేకుండా చెయ్యవని నాకు తెలుసు. ఈ క్షణంలో నిప్పులో దూకమన్నా నేను రెడీ" అంది.

అంత నిండయిన మనిషి నీరయిపోయాడు. ఏడుపు తరంగంలా తోసుకొచ్చింది. తండ్రిని తల్లయి అక్కున చేర్చుకుంది విక్టోరియా.

"మతాలమీద నాకు నమ్మకం లేదమ్మా. ఏ దేవుడు నాకు వరమిస్తాడో తెలీదు. ఆ ఇచ్చే దేవుడి పాదాలు ఒకే ఒక్కసారి పట్టుకు అడుగుతాను. నన్ను వచ్చే జన్మలో నీ కడుపున పుట్టించమని"

ఆ క్షణంలో విక్టోరియా భయపడింది తండ్రిని చూసి, ఆర్ద్రత పార్కిన్సన్ రోగానికి శత్రువు - ధైర్యవంతుడూ, అహంకారి అయిన తండ్రి చాలా తేలిగ్గా రోగానికి లొంగిపోతున్నాడు.

"డాడ్" అని అతని ముఖాన్ని పుణికిపుచ్చుకుంది.

ఆ దుఃఖాన్ని కూతురు నుంచి దాచడానికి ఎంత దొంగతనం కావాలి. ఆ నటనకి రోగం తనకు శక్తి నేం మిగిల్చింది?

అంతా సినిమాల్లోలాగా నిముషాల్లో జరిగిపోయింది.

ఆండాళ్ళు తన స్నేహితురాలి ఇంటికి హవామహల్ దగ్గరకి వెళ్ళివస్తోంది. ఆ రోజుల్లో పట్టపగలే ఆ స్థలం నిర్మానుష్యంగా ఉంటుంది. చుట్టూ ఎర్రమట్టి దిబ్బలు. దుర్మార్గుడి ఆత్మబలంలాగా నిటారుగా, నమ్మకంగా నిలబడి అతడి సంకల్పానికి చెయ్యి సాయం చేస్తున్నట్టుంటాయి.

అప్పటికి సాయంకాలం ఆరయింది.

ఉన్నట్టుండి రోడ్డుకి అటుపక్క పాతకాలపు అంబాసిడర్ ఆగింది. అందులో సినిమాల్లోలాగే నల్ల కళ్ళద్దాలు పెట్టుకున్న నలుగురున్నారు. ఒకరు మాత్రం స్పష్టంగా తెలుస్తున్నారు. అతను మెడికల్ కాలేజీ పెద్దదిక్కు ది గ్రాండ్ ఓల్డ్‌మాన్ ఆఫ్ విఎంసి చక్రవర్తి.

"మైడియర్ ఆండాళ్ళూ" అని పిలిచాడు.

ఆ పిలుపులో అరబాటిల్ బిస్కెట్ బ్రాందీ ఇవ్వగలిగినంత మాధుర్యం ఉంది, మత్తు ఉంది.

ఆ పిలుపు తుపాకీలాగా ఆండాళ్ళు నసాళానికి అంటింది. ఆమెలో కోపం నసాళం దాటి ఆకాశాన్ని తాకింది. అలా ఎవరు పిలవగలరో ఆమెకి తెలుసు. ఎవరీ పని చేస్తున్నారో ఆమె ఊహించగలదు. ఆ స్కౌండ్రల్ కూర్మయ్య. ప్రథమకోపానికి ఓ దుర్గుణం ఉంది. కారణాలు మనస్సుకు హత్తేలోగానే నిర్ణయాలు తీసేసుకుంటుంది. ఆమె ఆలోచనలు ఒక దారికి వచ్చేలోగానే ఆ సాయంకాలపు వెలుగులో ఆ కారులో చీకటిలో కూర్మయ్య కనిపించాడు. అది పచ్చకామెర్లరోగి లక్షణం.

ఆ రోగాన్ని బాగా ఔపోసన పట్టిన పాటి వైద్యం నేర్చుకున్నాడు చక్రవర్తి.

గొప్ప గొప్ప మర్డర్ కేసుల్లో గొప్పగొప్ప పొరపాట్లు జరుగుతుంటాయి. దానికి కారణం మానస మనస్తత్వమే.

పోలయ్యకీ, వెంకయ్యకీ శతృత్వం - పోలయ్య వెంకయ్యని చంపించాలని పన్నాగం పన్నాడు. (తమరు ప్రొద్దుటూరు, కడప ప్రాంతాలకు వెళ్తే ఈ కథ ఇప్పటికీ నడుస్తూంటది) దారిలో వెంకయ్య జీపుని నలుగురు మనుషులు ఆపారు. బాంబులు పేల్చారు. జీపు డ్రైవరు చచ్చిపోయాడు. వెంకయ్య కొనప్రాణంతో ఉన్నాడు. పోలీసులు ఎప్పటిలాగే అంతా ముగిశాక వచ్చారు. వెంకయ్య దగ్గర వాగ్మూలం తీసుకున్నారు. వెంకయ్యకి తనని ఎదిరించి చంపిన నలుగురూ ఎవరో తెలీదు. కానీ ఒక్కటి మాత్రం తెలుసు. పోలయ్యే ఈ పని చేయించాడని. వాగ్మూలంలో నలుగురి పేర్లూ చెప్పలేకపోయాడు. తెలిసిన పోలయ్య పేరు ఒక్కటే చెప్పాడు. చచ్చిపోయాడు. పోలయ్య ఆ క్షణంలో తిరుమలలో వెంకటేశ్వరస్వామి కళ్యాణం చేయిస్తున్నాడు. అందుకు దేవుడే సాక్ష్యం. ఇద్దరు నేరస్తులు దొరికారు. కానీ హతుడు చెప్పిన పోలయ్యకి గట్టి ఎలిబీ ఉంది. కనుక ఆరేళ్ళ తర్వాత కేసుని న్యాయస్థానం కొట్టేస్తుంది.

ఇప్పుడు కారు దాకా నడిచిన ఆండాళ్ళు మనస్సులో కూర్మయ్యే ఉన్నాడు. ఆ కూర్మయ్య ప్రస్తుతం కారులో లేడు.

"ఏరా! నా మీద దౌర్జన్యం చేస్తావురా?" అని హూంకరించింది.

ఆండాళ్ళు దమ్మున్న మనిషి. దమ్మునే నమ్ముకున్న మనిషికి విచక్షణ ఉండదు. ఆమె ప్రస్తుతం కూర్మయ్యని ఎదిరిస్తోంది. కానీ కారులో కూర్మయ్యతో ప్రమేయంలేని నలుగురున్నారు. ఆ నలుగురూ ఒక్కసారి ఆమెను కారులోకి లాగారు. కారు దూసుకుపోయింది.

పదిహేనేళ్ళ ముసలికారు శబ్దంలో ఆండాళ్ళు నాజూకయిన కేక కలిసిపోయింది. రెండోసారి వేసిన కేకని, ముక్కుని గట్టిగా - ఆవరించిన అనెస్థీషియా మత్తు బయటకి రానీయలేదు.

వెంకటాచెలం తన పడకగదిలో మెత్తని దిండ్ల మధ్య ఉన్నాడు. అతని కాళ్ళమీద పల్చటి దుప్పటి ఉంది. చదువుకోడానికి పుస్తకాలు బోలెడన్ని ఉన్నాయి. కానీ చదివే స్థిమితం లేదు.

ఆకలి వేస్తే అందుకు తినడానికి అందుబాటులో పళ్ళున్నాయి. కొంచెం శ్రమపడి పోసుకోగలిగితే ఫ్లాస్కులో కాఫీ ఉంది. కానీ ఆ పని చెయ్యడానికి అవకాశం ఇవ్వని రోగం ఉంది.

అవసరం వస్తే అందుకుని ఫోన్ చెయ్యడానికి దగ్గర్లోనే ఫోను ఉంది. తప్పనిసరయితే ఫోన్ చెయ్యవలసిన నంబర్లు - అంబులెన్స్, ఎమర్జెన్సీ, ఏవిఎన్ కాలేజీ ప్రిన్సిపాల్, వరహాలశెట్టి ఆసుపత్రి, పోలీసు కంట్రోల్ రూమ్, ఫైర్ అలారం సర్వీసు ఇలాంటివన్నీ వరుసగా, స్పష్టంగా వ్రాసి ఉన్నాయి. కానీ ఏ ఫోనూ చెయ్యగలిగిన శక్తి లేదు.

జయవాణి ఆసుపత్రికి వెళ్ళేముందు వెంకటాచెలానికి అన్ని అవసరాలూ తీర్చి, ఇస్త్రీ చొక్కా మార్చి, నుదుటిమీద ముద్దుపెట్టుకుని బయట తాళం వేసుకుని వెళ్ళిపోతుంది. అలాంటి తాళం మరొకటి విక్టోరియా దగ్గర ఉంటుంది. తాళం వేసిన ఇంట్లో ఒంటరిగా వెంకటాచెలం ఉంటాడు.

అతన్ని ఒంటరిగా వదిలిపోవడం ఆ ఇద్దరి ఉద్దేశం కాదు. జీవితాన్ని లొంగదీసుకుని దాన్ని సజావుగా నడిపే పని జయవాణి చేస్తోంది. ఆ లొంగదీసే అర్హతల్ని విక్టోరియా మరోచోట సంపాదించుకుంటోంది. ఇద్దరికీ వెంకటాచెలం అంటే ప్రాణం. వెంకటాచెలానికి ఏడుప్రాణాలు. అయిదు శరీరంలో, రెండు బయటా ఉన్నాయి.

మరి ఏమిటి సమస్య?

(కొనసాగింపు వచ్చేనెలలో)

Post your comments

ఈ నవల గురించి కిరణ్‌ప్రభ టాక్ షో వినడానికి ఇక్కడ క్లిక్ చేయండి.